

Tas Latweeschu drangs.

1844. 14. September.

37ta lappa.

T a u n a s s i y n a s .

Is Londones. Tur, kā arri pa wissu Enlenderu semmi, geeti turrabs peeschesha bausla: swehdeenās ne dsird nedf eelsch mahjahm nedf us eslahm kahdu trohksni; ikatram zilweskam ja-eet basnizā un arri mahjās Deewu ja-luhds. Tatschu arri jau tur atrohdahs daschi; kas fewischki pa swehtdeenāhm ir basnizas laikā labprah tussemm zettu, woi lustes deht, woi sawas prezges west us zittu pilsehru. Mahjitoji, sinnams, darbojohs pretti; bet brihscham schkeet, ka winnu mahjischanu ne isdohdahs-wis; wisswairak kad pasaules gars ar septin zitteem nikneem garreem saweenojahs. Is Londones taggad eet us mallu mallahm dselses-bahau leels pulks, pa kurreem ir nobbagi taudis ar uggunz ratteem par iti lehnu makfu katrā deenā, arri paschās swehdeenās, warr braukt. Bei Londones mahjitojeem fewischki schehl pahr teem nabbageem lautineem, ka tee ne arri tiku fahrdinati, treschu bausli pahrtkahpt. Mahjitoji preefschneeks luhdse waldischanas teesu, lai ne doh-dohc brihswo, pa swehtdeenāhm ar teem lehatakeem uggunz-ratteem braukt, ar kurreem wisswairak nobbagi mehds eet; bet teesa atbildeja, ka tad ihsten' arri nahkotees, wissu brāukschananu aisleegt, ir to ar fuhrmannu-ratteem un firgeem, un ne tik to ar lehta-keem uggunz ratteem ween. Tatschu teesa pawehleja, pirmā seimas swehtku deenā un leela peektdeenā darrhih pehz mahjitoji luhschanas.

Is Gumbinnenes pilsehras, Prufchu semme. Pee teem kartuppe-keem, ko taggad tur jau sah kisnemt, atrohdahs semme sawada ruhsa, tā ka tee isffat-tahs itt kā eepellejusch. Un tā irr us wissiem laukeem, tik ne, kur tihras finiltis. Buhs gan deht flapjas wassaros scho gaddu tur wissapkahrt itt slikti ar kartuppekeem. Lai Deews Widsemneekeem un Kursemneekeem dohd labbaku laimi ar kartuppekeem.

Kristihts zilweks un Turks.

Stahsis.

(Sablama vusse.)

Juhs, lassitoji mihti! jau gan deesgan buhfeet dsirdejusch pahr daschadahm lauschu taucham pasaule un sinnaseet gan-arri, ka drihs katrat sawadi eeraddumi un sawada dabba. Buhfeet gan dsirdejusch un daschās zittas grahamatas jau lassijusch pahr tahm Turku taucham, kas Afrikas pasaules dallā dshwo un ka tee aptumschott kautini allasch ar saweem fuggeem pa juhru maldahs, zittas tautas taudis un ihpa-

schi kristitus, ar winnu fuggem twerdamas zeet'. Kad winni tahdu kristigu laus-
 schu fuggi satwehruschi, tad winni dohma, ka tas nu jau no teefas winneem peeder-
 roht. Winni tad to fuggi lihds at prezzehm, kas tur eekschâ, pature par sawu mancu
 un tohs zilwekus, ka kahdus lohpus, pahrdohd par skaidru noudu ceem, kas tik win-
 nus gribb pirk. Scheem pahrdohdeem zilwekeem, nu gan tur gruhta dshwe! Winni
 reek ka lohpi neschehligi pee ceem wissgruhtakeem datbeem dshci un speissi! Ta kam
 irr baggari raddi vakkala, kas to leelu naudu, ko Turki prassa, spehj ismalkaft,
 tad wehl reek wakkâ, bet kad ta now, tad jau tam pehdigi ja-nosmohk tur wehrku-
 lehdes. Un kad ismeklejam, jaur ko tad schee, kas tak arri irr zilweki, jebshu gan
 ne kristiti, irt palikuschi tahdi svehri, tad atrohdam, ka ta paschu kristitu lauschu
 waina ween. Winnos cumschöds laikös kahdus 900 gaddus apfakkal, kad kristiga
 tizziba tik ko bis' atkal galwu pazechluſe, tad kristiti to turreja par svehtu un Deewam
 patishkamü leetu, ka winni tohs nekristitus apkarroja un tohs no semmes dünne ahrâ,
 ja winnu warrai ar labbu nepaderwahs un kristigu tizzibü ne veenehme! Apmaldis
 lautini! winni ne peeminneja wis, ka ewangeluma gaifma nemekleja eet pa tahdu
 zeltu, kur karsch un nesaderribu bis' zella-rahditasi! Ne bis' gan, ka winni pa sem-
 mes wirsu tohs netizzigus beedesa un speede, bet tee arri pa juhru tohs kehre zeet un,
 kas tad par kristiteem nopaliske, tohs few par wehrgeem darrisa. Un luhs, netizzigi
 to nu no scheem noskattijahs un tik ko atkal dabbuja nemtees spehkâ, tad rápat dar-
 rija ar kristiteem. Un té nu bis' muhschigs eenails koppâ. Un jo nu kristiti, kaune-
 damees no scha ammata atlaidahs, jo watrak atkal tee netizzigi us to dewahs. —
 Jebshu nu gan ar Deewa-paligu muhsu deenâs schi nebuhschana jau no kristiteem
 irr uswarreia un gan drisb par wissam isnihzinata, — tad comehr, karsch gan ko
 labpräht ne gribb sunnah no wezzeem laikeem? Ta deht sché stahstiu farveem losfi-
 tajeem dohsim rohkâ, kas rahda, ka tas tobiho' gahje ar tahdu neschehligu andeli.
 Lizzam, ka ir derrehs dascham par mahzibû.

Diwi meesigi brahki, wahrdâ Wolfgang un Raimund, Wahzsemmé dshimmuschi,
 nogahje us Ihtalles semmi tur dshwoht tannî semmes gabbala, ko nosauz Malta.
 Schi semmitobrihd' peederreja seem brunninecka fungem, ko nosauze Zahabrun-
 ninekus, woi karrotajus. Scheem bisa tas ammats, karroht prett tahn tautahn, kas
 ne bis' kristigâ tizzibâ, ihpaschi prett Turkeem. Ta nu arri tas jounakais no scheem
 diweem brahleem, prohti Raimunds, jau us tehwa gribbeschanu behrnu deenâs bisa
 eerakstihcs scho brunnineku beedribâ. Leels peaudsis, tas arri qribbeja ihstî ka schohds
 brunnineeks dshwoht un tadeht us Malta semmi qahje. Winnu brahlis Wolfgang,
 kas winnu lohti mihlesa, ne gribbeja no winna schkirtees; tadeht pahrdewe wissu sawu
 labbumu, kas tam bisa Wahzsemmé un ta labbu wehrdinu naudas kulle eebahsis, gahje
 brahlaam lihds. Tur nonahzis, winsch nospirke fewim semmes gabbolinus un eetaf-
 jahs no jauna atkal dshwe, un dshwoja ittin brangi ar sawu laulatu draugu un behr-
 nineem, ko Deews winnam sché svechâ vasaules mallâ veeschikhre. Ohres brahlis
 Raimunds pa tam atkal ar gitteem sawas kahras brunninekeem wairak dshwoja par
 juhreas wirsu ar netizzigeem Turkeem kaudamees, un kad no kauschanos pahrnahje,
 tad ikreß' pee mihla brahla apuhraahs un isdyisseja. Ta nu tam bis' gan ko stahsticht
 vaht farveem karra-darbeem un pahrzestahn breesmahm; un ikreß' winsch dedsin degge

no dusmahn us teem netizzigeem un draudeja teem prettineeks buht muhschfqi. Wiana lehnais brahlis Wolfgang ikreis wiana dusmas mekleja remdeht un wianam eerunnaht, ka prett netizzibuj paschu waijagoht pa wissam gitradu eerohtschu un ne wis to sohhenu.

Ta nu pagahje daschi gaddi, kad aktal wianaeem gaddijahs weens ittin gruhes karfschis prett teem netizzigeem. Raimunds arri gahje lishdschinnikarrä, bet — wairs ne pahrnahje atpakkat. Gan schee brunnineeki bija dauds winnefuschi no hetizzigeem, bet comehr arri ko paspehleja no sawas pusses, un te peederreja arri tas fuggis, kur Raimunds bij' wirsi. Zetti, kas ar masu loiwinu no to uswarreta fugga bij' isbehfuschi, tee apleeginaja, ka tas fuggis tik tad tizzis uswarrehts, kad wissi brunnineeki, kas us ta farrojusch, tikkusch nokauti, un starp scheem arri Raimunds eshoht kritis.

Brahlis Wolfgang Raimundu nu gan karsti apraudaja ka mirruschu, bet schis bij' tatschu dshws un zeete leelakas un gruhtakas mohkas, ne ka paschu nahwi. Tee netizzigi juhras - laupitasi wianu atradde tikkai diksi eewainotu, un wianu brangu augumu redsedami, tee wianu tikkusch isahresteija un tad Alschihres pilsfchta us wehrgu tirgu stahdija preefch pahrdohtschanas, deesgan naidigi nerrodami un apsmeedami. Kad nu winsch tahds spehzigs no auguma bija, tad dauds pirzeju raddahs, kas pehz wianu tishkoja un tee farrotaji ihstli preegajahs, ka weenu tahdu hreemigu un manngu prettineeku dabbujusch fawobs naggöös. Pahrdeweis wianu pahrleeku dahrgi turreja, un tadehk wianu daschu nebaltu stundu bij' preefetam ka lohypam us tirgu ja-stahw. Pehdig'i rok atraddahs kahds jouns un baggats Turku kungs, Zid Mulei wahrdä, kas to leelu naudu par wianu aismalfoja. Schis un us wianu teize ta: »Nu tu sinni, kritisches wehrgs, ka tew icc spipri-preefch man ja-strahda; jo par neeku jau ne buhschu tahdu leelu naudu par temi makfajis.«

Un ta nu arri bija. Winsch tikk'e neschehligeem usraugeem naggöös eedohts, kas ka swchri wianu mohzija lohpa fahrtä. Af, kas warr isteik, ko wianu firds te jutte! un ka gruht' wianam nahzahs tahs wissgruhtakas wehrgu nostas nest! Dauds gitte wehrgi no wianu beedreem tikk'e ispirkti ar leelu naudu, bet wianam us to ne bij ne fahda zerriba; jo wianu brunnineeku fahreal bij' tahds likkums, ka neweenu no wianneem ne warrejo ar naudu ispirke brihwu. Gan winsch bij' preefchâ nehmee, Deewam padohdamees to gruhtu juhgu nest, un pahre wissi to eenaidneeku negantibu ne ko ne behdah, bet tafschu beidsoht us to drohfscha firds un spehks peetruehke. Kahdu deen, kad pats lepnais Zid Mulei, ko qan retti dabbuja redseht, bij' atnahzis, wianu darbus apfattih, tad Raimunds glischfamissuschâ prahcâ kritis wianam pee fahjahm un luhdsahs nahwi?

Mulei tam atteize: »Die! ne! mirt tew ne buhs, jo es par tewi esmu dahrgi makfajis. Bet es sinnu, ka tew warr ustizzetees; paschi veraungi tewi fawe, ka tu eshoht pahrafaks pahre wisseem gitteem wehrgeem. Pagahjuschâ nakti weens no manneem dahsneekem irr pats fewi nonahwes. es; tadehk esmu schurp nahjis, ta weecâ gitte israudisht, un nu es esmu tewi isewehlejis!«

Raimundam nu waijadseja paklausfch un wehl to pa laimi atsift, ka wairs ne bij pa naktim ja-fmohk lishds ar teem gitteem wehrgeem smirdoschâs buhdâs, un ka tikk'e wakta no teem neganteem usraugeem, kas wianus kâfwehrus iheri ir bes wainas, ar negantahm korbauschahim grafsija lkdeenas. Jo tee wehrgi, kas dahrsbs strahdaja,

stahweja ihsteni appakfch funga pascha usluhkoschanas un tikk'e art' labbaki turreti, ne ka tee zitti wehrgi, kas zittur strahdaja.

Mulei bisha wihrs, kas siivri zeenija sawu Turku tizzibu un zeeti pee rabs turrejabs. Turklaht winsch bi' qudr's wihrs ar lunzigu mehli un winsch pahr tizzibu lab-praht farunnajahs ar saweem wehrgeem. Winsch nodarbojahs gan leelas mantas un laimi foohlidams, gan arri breesmigi draudedams, tohs dabbuht pee sawas tizzibas. Ar tahdeem, kas bi' wahji sawâ tizzibâ un kas nepratte to smaggu juhgu sawai tizzibai par gohdu panest, ar tahdeem winnam fchis darbs gan isdewahs. Schee tahdi grehka gabbali sawu svehtu tizzibu un wissus kristigus rikkumus nolikufchi bi' to neezigu brihwibui panahkuschi un sawas jaunas tizzibas beedreem pakkâ darridami, us daschadu netaisni wihsî eemantojuschi leelu baggatibû. Bet Raimunds tur pretti wissam tam turrejabs pretti.

»Es esmu kristihs, brukasineeks!« ta winsch sawam fungam achildeja, »un tahds es arri schinnis sawâs wehrga deenâs valikschu lkhds pat nahwei! Juhs mannim to krusu no kruhtim effat nozehmuschi, bet no firds man to ne kad ne israufeet. — Ne sawi miheksî wahrdi, nedf sawas tizzibas wehrtiba, ne kas! — tik ween juhsu breesmiga negantiba un affinaina fischana, ta ween tohs wahjus, zeefchanâ ne vahrbaudius zilwezinus no ta labba zekka atwihle nohst, ka wissi sawu kristigu tizzibu astahje. Pee tahda kristica, kas sawâ tizzibâ turrahs ta kâ klints tannâ dshwibas juhrâ, pee râhda wissas juhsu breesmigas draudes peedausahs un bohjâ eet. Un ja tu ioehl schaubitohs un dohmatu, ka manni wahrdi naw teesa, tad warri to pee mannis pascha isprohweht, kâ tihkams!« — A. L. Beidsama pusse nabkuschâ lappâ.

Siana,zik naudas 13. September mhn. deenâ 1844 eeksch Nihges makfaja par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr.		Par	Makfaja:	Sudr.	
		nauhdâ.	Rb. R.			nauhdâ.	Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	45	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku,	=	6
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	15	—	tabala = = = = =	=	75
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	10	—	sweeta = = = = =	=	280
—	ansu = = = = = = =	—	80	—	dselses = = = = =	=	75
—	sirnu = = = = = = =	1	60	—	linnu, frohna = = = = =	=	140
—	rapju rudsu-miltu = = =	1	40	—	brakfa = = = = =	=	110
—	bihdeletu rudsu-miltu = = =	2	—	—	kannepu = = = = =	=	75
—	bihdeletu kweeschu-miltu = =	2	70	—	schibtu appinu = = = = =	=	2
—	meeschu-putrainu = = =	1	60	—	neschibtu jeb prezzes appinu	=	20
—	eefala = = = = = = =	1	25	—	muzzu filku, eglu muzzâ = = = =	=	625
—	linnu-sehklas = = = = = =	2	1½	—	laedu muzzâ = = = =	=	650
—	kannepu-sehklas = = = = =	1	50	—	smalkas sahls = = = = =	=	375
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	4	—	—	rupjas valtas sahls = = = = =	=	410
barrotu wehrcschu gallu, pa pohdu = =		1	20	—	wahti brandwibna, pussdeggâ = = =	=	825
					dimdeggâ = = =	=	9

Lihds 13. September pee Nihges irr atmahkuschi 1315 luggi un aissbraukuschi 1118.

Brihw driskeht. No Widsemmes General-gubbernements pusses: Dr. C. E. Vapiersky.

Latweeschuu drauga

p a w a d d o n s
pee № 36. un 37.

7. un 14. September 1844.

Jaunass finnals.

Is Gaujenes-draudses, Widsemmē. (13tā August-deenā.) — Schodeen mums bija leela preeka deena. Jo jauna kapfehtā pee mums tikke eeswehtīta, kas nu gan — bes leelishanas fazzīhts — ta pirma kapfehtā buhs par wissu Widsemmi, tik labbi pehz leeluma kā pehz skaituma. Muhsu jauns Gaujenes dīmīts-kungs tik leelu ruhmi pehz kapfehtas eedewis, ka lihds raddu raddeem tohs mihtus aissgahjuschus tur warresim apglabbaht. Un kad nu eeksch draudses leelas behdas par to bija, ar kahdu sehtu buhs to weetu aptaisht, tad winsch pats itc schehligi teem draudses loh-zelekem us sawu paschu gruntīlikke rahdiht caħdu weetu, kur akminus laust, ko winsch bes mafkas schēkkoja, tāpatt winsch arri palihdseja ar gattaweeem falkeem, un paħre wissu to wehl pats bij usnehmis, to liħku-nammu usmuħreht. — Wiss tas darbs, kā winsch nu tagħad gattaww stahw, lihds tuħkstoscheem fudraba rubbuleem mafsatu, kad par naudu wiss pehrkams buhtu bijis, kas pee ta bij wajjadsgis. Tā falka daschi wiħri eeksch draudses, kas to leetu saproht. — Kad nu tas darbs bij pabelgs un ta fehtu gattawa, un ta semme wisspahri lihdsinata, tad ap to nosazzitū swehtdeenu pehz beigteem Deewa waħrdeem draudses mahżitajs ar wissu draudsi no basnizas de-wahs us jaunu kapfehtu. Wissu preekschā tikke nesiss leels melns krusts, ko bij ee-sprauxt kapfehtā. Tad nahże skohlas kungs, dseedadams us żellu no Widsemmes dseesmu-grahmatas Nr. 325 p. 4—8. Pakkal skohlas kunga gahje draudses mahżitajs, pakkal winna tee draudses wehrminderi, un pakkal fcheem tee jitti draudses lohzeiki — wissi dseedadami un pawadditi ar swannishanu no basnizas īsejjoħt lihds kamehr wissa draudse kapfehtā eegahju. — Tur, paschā widdu, weens runduls bij ustaishħts, ar wellenehem aplikts un ar trim soħleem us kanželes mohdi, kur mahżitajs uskahpe un to krustu eespraud. Kad nu ta draudse bij fastahju fees rinki apkahrt mahżitaju, tad tikke dseedahs no Widsemmes dseesmu grahmatas Nr. 791. un mahżitajs usneħme to wallodu, draudsi pamahżidams. To darris, winsch to kapfehtu eeswehtīja un beidse ar firsniġu Deewa luħgħchanu. Tad winsch agreeesees us Wahzeeschuu draudses lohzelekem, arri fħoħs wahżiżki pamahżija, un tāpatt, kā pee Latweescheem to kapfehtu eeswehtīja, ar Deewa-luħgħchanu un ar seħwu reiħi beigdams. Peħz tam iż-żikkie dseedahs Nr. 792, nn nu mahżitajs dseedaja wehl to nosazzitū kallekti, to luħgħchanu pee kapfehtas eesweħiħanas, un roħs sweħiħanas wahrdus, itt kā sweħtdeenās basnizā. Beidsoħt wissa draudse wehl dseedaja no Nr. 793 p. 3 un tad aissgahje. — Par jo leelaku preeku tas-Debbes, Leħw, schinni deenā caħdu jaunku skaliu taħku biji deviš, ka ir-weiħsumiex ne puħċe. Tapēħiż arridjan warren' leela draudse bij salassijusees. Ne tressha dalla ne fagħejje basnizā, bet pee lohgeem un pee durwim taudis pa simteneem bij faspeeduħs, ka jee jell ko dabbuħt d'sirdeħt no Deewa waħrdeem. Tas-Deewa-nams bija kā apseħħis no għilwekeem, un tomehr

dauds leelaks bij' tas pulks to lauschu, kas ir basnizas turwumā ne tikkē, capehz, ka teem ruhmes ne bija, kur stahweht. Leels pulks Wahzeeschu no wissahm mallahm bij' fanahzis. No Oppikalna, no Alluknes, no Smiltenes, no Palsmanes un Ausmessera draudses bij' nahkuschi zilweki pa pulleem. Ir Iggauu ne truhke, kas no Argela draudses nahkuschi. Laudis fakka, ka schodeen lihds trihs tuhftostschahm dwehselehm us kapfehtas bijuschas. Un to gan warr tizzeht. Jo ap pulksten' 2 pehz püssdeenas ta eeswehtischana bija pa gallam, bet tee zilweki, kas bij' abraukuschi un kabjähm nahkuschi, tee weenumehr brauze un gahje lihds kamehr tee pehdigi wehl ap pulksten' 6 waktarōs aitbrauze. Lai nu tas Rungs, kas spēhzigis wissas leetu leetās, arri scho kapfehtas eeswehtischana pree wissahm tahtm dwehselehm swehticu, kas tur klaht bijuschas. Lai dohnu wisseem sawu dñhwibas laiku täi pawaddihc un sawas deenas täi lättihc, ka tee gudru firdi dabbatu. Tas buhtu mums tas leelakais preeks un ta lobbaka eemantoschana no schahs deenas. Jo tad gan peepildifees muhsu eeswehtischanas wahrdi: »kad mehs dñhwojam, tad mehs dñhwojam tam Kungam, un kad mehs nomirstam, tad mehs nomirstam tam Kungam. Capehz jeb mehs dñhwojam, jeb mehs nomirstam, mehs peederram tam Kungam.« 6.

Is Turku semmes. Tur atkal kas notizzis, vahr ko krisitam zilwekam, kad to dabbu sinnahc, firds sahp. Bijä pats Turku sultans jau preeksch pahri gad-deem teem kristi teem lautineem tannī pilsschitina, ko sauz Belina, dewis brihw, ferwim uscaischt kristigu basnizu. Raut nu kristiti lautini pilnā preekā darbu sahje, ratschu tas tik pamasaam ween ue preekschu gahje; jo Turkeem ne truhke deesgau neliteciq eemeeflu, ko tē mest starpā un winnu darbu karehte. Ihpaschi arri jaur to jau tik lahgi ne waizahs, ka lautineem ne kas zits rohku ne pasneedse un teem, ne buhdanreem wis baggateem, pascheem ween bij' wiss ja fogahda, ko tē wajadseja. Bet winnu kristigs prahs ne kahwe winneem peekust darborees un luhk, schinni paschāgad-dā ta basniza, winneem par ne isfakkamu preku tikke gattawa un 23schā Zuhli-deenā kahds biskaps no zittas pilsschitas scho Deewa nommu eeswehtija. Bet nu Turkeem, to simuklu Deewa nammu usskattoht, un to kristitu lautianu preeku redsoht, ais flau-dibas azzis sprahge no peeres ahrā. Wehl tannī paschā waktarā tee norunnaja to jaunu basnizu gahst tschuppā, un un ap pulksten' 2 nakti kahdi 6 lihds 800 apbrumoti Turki ar pohtischanos erohtsheem fastahje ap basnizu. Un kad nu deena aufe, ak! kahdas waimanas iad bij' kristiteem zilwekeem! Wiss jaunajs Deewa nams bij' valizzis par druppu kaudsi; altaris un basnizas trauki bij' ar ar suhdeem apkēhjici, bildes un zittas basnizas mantas gabbalōs sadaujicas un pa eelohm iskais-tas! Wissas tahdas leetas, kas ko wehrte bija, kā zittci fudraba trauki, tee bij aissnesti prohjam, un wiss, wiss täi breesmigi bij' ispohtihis, ka firds gribb truhkt, to peeminnoht. — Bet teem besdeewigeem tizzibas eenaidneekeem ar scho warrasdarbu wehl ne peetikke. No basnizas weetas wiss pulks dewahs reescham us to-nam-mu, kur tas biskaps peemahjoja, kas to jaunu basnizu bij' eeswehtijis. Schim winni gribbeja atreebrees par to, ka tas eedrohtschinajes tē winnu widdū tahdu darriht, kas scho prohtam pretti. Bet schi nodohma winneem ne isderwahs. Jo biskaps, itt kā to wissu jan paredsedams, bij' täi paschā waktarā aismannihees prohjam.

Is Ahrikas. Tur tannī semmes gabbalā, ko Kap. semmi nosauž, un fur

ta paganu tauta dñshwo, ko Kafferns fauz, tur pehrnā gaddā August mehnesi ne-
 ganes warras-darbs notizjis. Palstke tur us aherahm rohahm slims kahds no teem
 paganu waldineekeem, kam wahrds Umfese. Un kad nu tas tik ahtri ne warreja at-
 spirg, tad winna teesas fungi spreede, ka pee schahs slimmebas gan kahds burwīs
 buhschoht wainigs. Liske arnahkt to burwju dokteri un tas usrohdija weenu no pascha
 Slimneeka wiss-mihlaakeem draugrem, ka tas effoht winnu apbuhtis. Echo nabba-
 dsinu nu senehme zeet, un nospreede winnam schā: winnam buhschoht isteikt, ar ko
 winsch to slimneeka effoht apbuhtis; ja to ne darrischoh, tad winnu litschoht spaidōs.
 Kad nu winsch, newainigs buhdams, ne simaja ne ko isteikt, tad winnu rofijahs
 lukt spaldōs. Bet winnam laimig iisdewahs ismuft un alsbehgt probjam. Tas
 burwju dokteris tatschu pratte sawu sahtana flohgu uslikt zittam, reikdams, ka tas
 ram isbehgufscham effoht bījis par paligu pee ta launa darba, un teesas fulloini
 scho nu fargaja jo stipri. Echo nu wedde winna pascha nammā un pawehleja, las
 winsch tē to burwja prezzi isrohkoht no semmes ohrā; un kad nu winsch to ne warreja
 darrish, kas arr' ne bij isdorram un pastahwigl leedsehs, tad minnu liske spaldōs.
 Lē nu nabbadsinch gulleja iet kā kaujams jehrs, gluschi pliks nogehrtcs karstā faulē;
 dedsinaja karstus akminus, ar ko winnu swillinah un labbu tschuppu fludru usbehre
 winnam wirsū. Ak, kahdas sahpes tē bij' nabbadsinam ko zeest, neissalkomas un
 jo negantakas tahs sahpes bisz zaute to, ka winnam rohkas, kahjas un matti bij' pee
 semmes preefeeti tā, ka ne pakustetees ne warreja. Jau spaidōs wesdamit bij' winnam
 schohktus fadaudsijuschi fmalkus, wiss-wissadi neganti un bresfmigi rituschi un no
 rihkles gabbalu israhwusch tā, ka schis nabbadsinch nu wairs ne zaute woi deg-
 gonu warreja dwachu wilkt, bet pa to isplehstu rihkles zaurmum. Paschi tee, kas
 labraht un naidigā prahā us winnam mohkahn flottijahs, pehz reikuschi, ka winsch
 bailligi issfattijees. Bet teem swehreem wehl ne bij' gan ar schahm mohkahn winna
 mohziht; tee wehl tahs jo niknakas fludras winnam eebehre tannī rihkles zaurmā un
 pascha fadaudsitā mutte! Lā nu nabbadsinch ilgu laiku gruhti, gruhti mohzhahs,
 kamehr — garru islaide un schee wehl prischas fludras acneffuschi, winna atradde
 jau nomirruschu. — Ak, zits eerohjiz gan ne buhs labbaks, teem paganeem scho
 negantibu noraddinah, ka ewangeliums. Laikam pehz desmit gaddeem wissa
 schi tauta buhs avgaismota ar Jesus gaishumu — un woi tad tee to newainigl no-
 maftatu zilweku behrni us muhsu missionareem nesazzihs tā: ka labb' jel ne effet
 agraf pee mums nahkuschi, tod muhsu tehwī wehl dñshwotu! — Ko tad gan tee mis-
 sionari spehs atbildeht? — Ak Rungs Jesus! paslubbini tu pats tawa wihsa-kalna
 strahdneekus, ka tee jo labbaki nemm wehrā tehs wahrdus, ko tu pats effi fazzijis:
 »ptaujama gan irr dauds, bet mas ptahweju.« — La deht, mihti rizzibas beedri,
 lubgsim jel to druwās Kungu, ka winsch sawus strahdneekus jo drihs isdsichtu pee
 darba! — Rungs, lainahkt, las nahk tawa walstiba!! —

Kristigas isskaidrofchanas to 10 Deewa bauflu.

7.

Zettortajjs bauflis.

2 Mohs. gr. 20, 12. Gohda tawu tehwu un tawu mahti, ka tu ilgi dñshwo wirs tahs
 semmes, ko tew tas Rungs, taws Deews, dohd.

Luttera isskaidroschana: Mum's buhs Deewu bihtees un mihteht, ka mehs fawu tehwu un mahti, un fungus ne pulgojam, neds aplaitinajam, bet tohs gohdâ turram, teem paklausfigi effam, tohs mihlojam un zeenijam.

Uskahdu wihsigohdigeem unfrißigeem behrneem pehz Deewa prah tu un arri pehz Jesus mahzibahm sawus wezzakus buhs gohdah?

Ja behrni apdohmatu, ka tehws un mahte no pascha mihta augsta radditaja teem irr dohti, ka tee winnu wissu-pirmajst kohpej, woddoni un uscurretoji, tad tee arri, pehz ta gudra Sihraka wahrdeem (Sihr. gudr. gr. 7, 27. 28.), no wissas firds sawu tehwu gohdatu, un ne kad ne aismirstu sawas mahtes sahpes un zittas gruhcibas; tee tad aliaschin ar pateizigu firdi peeminnetohs, ka Deewos pats teem zaur winnu wezzakeem dñihwibu irr dewis, un ka winni muhscham teem ne warrehs atmaksah, ko tee wiinneem labbu irr darrijuschi. Bet woi, — Deewam schehl! — dauds nepateizigi behrni un audsekn arri wehl taggad pafaulè ne acrohdahs, kas sawus wezzakus un preekschneekus par to ne curr zeenâ gohdâ, bet teem irr nepateizigi prettineeki, teem grehkus pahrmett, — sawus grehkus zaur to aissbildinadami, — un beskaunigi schehlojabs, ka tee tohs grehkus no wiinneem eshoft mahzijuschees.

Ja kahds tehws sawu behrnu peemahza, no scha woi ta grehka fargatees, woi to atmest, tad Deewos pats zaur to tehwu woi mahti us to behrnu runna. Ja, behrns, sawi wezzaki, woi winnu weetneeki, kahda grehka wof nepaklausfchanas pehz, few rabi un pahrmahza, tad tee to darra Deewa weetâ. Ja taws tehws, woi tawa mahte, fa teem peenahkahs, par to nomohdâir, fa tu, behrns! woi audseknis! ne kone darri, kas few par kahdi buhtu pee dwehfeles, woi pee meefas, woi pee gohda, tad tas no teek ar Deewa sunnu un pehz Deewa prahta. Ja kahda mahte ziteem preekeem atfakta, un ne behda par ne kahdahm gruhcibahm, ne par nakteim bes meega, ne par aiskaweschhanu no waisadsigeem mahjas-darbeem, un to wissu darrafawa newessela behrnu deht; jo tahdai apgahdigat mahtei ne mas gruhci ne nahkabs, sawu behrnu kohpt un glabbahc, tad ta zaur to parahda Deewa Dehla mihlestibu, jo wisch arri masus behrnus mihleja. Jesus, muhsu mihligs, schehligs dwehfelu gans, arri tahdiya tahdu lehnprahligu, pazeetigu un palihdsigu mihlestibu ar scheem wahrdeem: (Mark. 10, 14.) »laideet tohs behrniaus pee mannim nahkt, un ne leedseet teem; jo tahdeem ta Deewa walstiba peederr.« Un muhsu Dabbess-Tehws zaur to praweetu Esaïjsu (nod. 49, 15. 16.) ta runna! Warr aridsan kahda seewa sawu sihdamu behrnu aismirst, ka winna ne apschehlotohs pahr to behrnu sawas meefas? Zebeschu winna to aismirstu, tatschu es fewis ne aismirfchus; redsi, mannas rohkâs tem esmu rakstijis.

Leescham, pee gohdigeem, frißigeem wezzakeem parahdahs (2 Kor. 13, 13.) ta schehlostiba muhsu Kunga Jesus Kristus, ta Deewa mihlestiba, un ta svehta gorra sadraudseschano. Tehws un mahte irr saweem behrneem Deewa weetneeki, kamehr teem behrneem prahs wairak peeaug, un tee paschi warr mekleht un achst to, (Ewes. 3, 15.) kas irr tas Tehws muhsu Kunga Jesus Kristus, un arri tas ihstens Tehws wissu, kam behrnu wahrsdahs irr debbesis un wirs semmes. Ta, ka peeauguschi, lobbi mahzitsi behrni to dñihwu Deewu mihlehs, zeenihs un gohdahs, tam arri paklausfigs, tikpatt teem behrneem no masahm deenahm, kad jau sahk runnah un dohmaht, buhs aridsan sawus wezzakus zeenâ gohdâ turreht, tohs mihleht un teem paklausfigs.

Tas irr Deewa prahs; tapehz wihsch scho zettoreu hausli dewis. Wezzakeem, kam Deewa behrnus irr dahwinajis, irr tadeht augsts, swebts un gruhis ammats ustigzehs un uslikts; tapehz arri warr fazzicht: behrní ne warr deesgan sawus wezzakus geenicht, mihsleht un teem falpoht.

Bet us kahdu wihs behrní wezzakeem to rahdihs? To behrní darris, kad tee, kà tas Deewa wihs Lutters sawá kattismé isskahsta, Deewu bishdamees un mihledamis, sawu tehnu un mahti, (abbus, arri tohs, kas winna weetá irraid) ne pulgo (ne nizzina), ne eedusmo un ne apkärtina.

1) Behrneem ne buhs pulgoht (tas irr: ne neewaht jeb nizzinaht) sawus wezzakus. Woi tahdi negohdigí behrní ne atrohdahs, kas sawu wezzaku pehz kaunejahs, ja tee no semmakas kahrtas irr, ne kà winni, un tik dauds arri naw ismähzits? woi arri, kad daschkahrt winnu wezzakeem schahdas woi tahdas wainas, schahdi woi tahdi netikumi? Woi ne useemam pafaulé tahdus grehzigus un nepateizigus behrnus, kas sawus wezzakus arri ta neewa, ja tee winneem ne kahdu labbu wahtdu ne dohd, un tohs ne griss wis pasicht, kad tie tohs pa brihscham apraqua, teem arri scho apmekleschanu pa wissam (un daschreis ar rupjeem wahrdeem) aisleeds? Woi tahdi besdeewigí behrní naw, kas — ja tee to arri ne fakko, to mehr eeksch sawahm klussahm dohmahm — wehle, kaut Deewa wezzakus labbaki peenemu, woi arri, kaut tee tik tuhwi pee winneem ne dsihwotu? Ak! paht tahdeem behrneem swebti Deewa raksti fakka ar bahrgeem wahrdeem: (Sal. f. w. 30, 17.) »Ags, kas to tehnu apfmeij, un leedsabs, tai mahtei klaufiht, to paschu isknahps tee kraukli pee uppes, un tee jauni ehrgli to ehdihs.

2) Behrneem arri ne buhs sawus wezzakus apkärtinaht un eedusmoht; bet ta wissuwaixak noceek, kad tee irraid pahrgalwigí un teem wezzakeem nepaklaufigi. Ismeklejees, mihtais lassitais! pareisi, woi tu eeksch jaunahm deenahm sawus wezzakus un preekschneekus tihscham woi netihscham ta ne effi eedusmojis un apkärtinajis? Woi tu winneem ne arri us gitte wihsí ne kad assaras un nopuschanas effi isfpehdis? Woi tu ne effi palizzis pee ta, ka tawí wezzaki un preekschneeki eeksch sawahm dusimahm irr apgrehkojuschees prett Deewu? — Woi wissi behrní un jaunekli, kad wezzakt tohs rahj, ar klussu un paklaufigu prahsu winnu pamahzifchanas un pahrmahzifchanas usnemm? Woi naw tahdu deesgan, kas ne warr klussu zeest, kad wezzaki tohs taisni rahj; kas sawu mutci un mehli ne mas ne warr waldih, un zaur to sawus wezzakus un preekschneekus wehl waixak apkärtina un eedusmo? Woi naw tahdi prettigí behrní, kas alsween ar tehnu un mahti teepjahs, un ollashchin dohma wissu labbaki prast un sunnah? — Woi gitte no jums lassitajeem eeksch jaunahm deenahm arri tahdi prettineeki swebem wezzakeem woi preekschneekem naw bijüschi? Lai juhsu firds-apfinnaschana runna. Labbi, kad jums no swebem behrneem tikpat ne tohp atmakahts. — Schinni pafaulé ne kas labbi ne warr ect, un ar sunnu ne kas laimigi ne isdohtees, ja wissi gribbetu pawehleht, bet ne weens ne gribbetu paklaufiht. Ta jau arri tahds gitweks, kas netizjigs un Deewa wahrdeem ne klaufa, muhsu pesiltaju un winna mahzibu nizzina, prett Deewu kurne, winna swebtus likkumus smahde, dumpineeks un prettineeks prett waldineekem un winna likkumeem irr, arri jau tahds gitweks grehko prett scho zettoreu Deewa bausli. To lai pareisi apdohmajam, tad mehs arr' dabbusim atsicht,

ka Deews orri zittas mahjas, pilssehtas, semmes un walstibas tahdeem zilwekeem, kas winna likkumeem ne paklausa, bahrgi atmaka ar nemeeru un karru, ar lippigahm nahwligahm fehrgahm, ar baddu un wissadu uestwehtbu un nelaimehm. Kas pee ta mahzamees faprast, ka ikweenam no mums peenahkabs no tahoohm apgrehkochanahm prett Deewa bausleem fargatees, un no sawas puffes,zik ween spehjohr, pee ta palihdseht, ka mums wisseem labbi klahjabs, un ka mehs arri ne eelsch leelahm semmes behdahm'ne geeschom ka Deewa bausli pahrkapeji un tihsci laundarritoji.

3) Kristigeem, gohdigeem behrneem un oppakschneekeem arri buhs kalpoht saweem wezzakeem un preekschneekeem, winneem labprahrtgi, ustizzigi un neapnikkuschi wissu pa prahtam padarriht. Zitti dehls un meitas turpretti fewim leek kalpoht no tehwa un mahtes. Daschs tehws, dascha mahte dauds behrnu sché irr usaudsejuschi, teem usturru, apgehrbu un wissas zittas wajadsibas irr dewuschi un nopolnijuschi; bet dauds behrni sawu tehwu woi mahti wezzumá ne warr, woi ne gribb usturreht, ne tohs kohpt un ne par teem gohdaht. Daschs leels dehls, kas jau sawu maißi pats warretu pelnites un ehst, to ne wihscho, un ne kaunahs wehl aitween palishgu un usturru no saweem wezzakeem pagehreht. Dascha meita, kas jau fenn sawai mahtei warretu pee rohkas eet un par palishgu buht pee mahjas darbeem, ar pilnu meeru warr redseht, ka mahtei gruhtsi pee mahjas strahda, un ar leelahm raisehm sagahda behrneem un fatmei wissu, kas teem waisjaga Ja arri git no jums, mihi laffitaji, us tahdu wihsi prett to zettortu bausli ne buhtu apgrehkojees, un ilgi saweem wezzakeem par nastu tehwa mahja buhtu palizzis, tam lai sawa apsinna schana pahr to dohd leezibu, woi tas pehz sawu wezzaku woi preekschneku prahtra un gribbeschanas, to, kas wianam peenahkabs, labprohtigi un ustizzigi, jeb woi ar nelabbu un reebigu prahru irr darris? — Woi gan kaut kas no mums buhs, kas ar pateesibu warr fazziht: es allaschin, jau no masa galla sawus wezzakus mihledams un zeenidams, teem bes apnikschanas esmu kalpojis un teem paklausfjis, ne kad teem prettineeks, ne esmu bljis; es arri bes winnu skubbina schanas daudsfreissi to esmu darris, kas teem patishkams bija? — Kas gan no mums warr wissu atminneht, kahdus grehkus mehs prett wezzakem un preekschneekeem darrisjuschi no nesinnaschanas, nefapraschanas, un daudsfreissi arri, no zitteem willinati, ar tihschu prahru. Ak, mihi kristigi laffitaji! Greku un pahrkahpschanu prett to zettortu bausli gan dauds buhs; to mehs ca d wissu labvak' atihsim, kad muhsu behrni ca prett mums apgrehkojahs, woi arri tad, kad muhsu wezzaki wairu ne dsihwo un jau fenn sawa kappâ duss. Daschs labs behrns gan no firbs wehlehs: kaut manni wezzaki wehl dsihwotu, ka es winneem mihestibu un gohdu warretu parahdiht, un tohs us wissadu wihsi warretu apkohpt un glabbaht.

Kas gan starp mums ar pateesibu warretu fazziht: es fewim warru peelidsinahf Deewa sohlschanu zettortu bausli? Kas gan warr leelitees: es allaschin sawus wezdzakus esmu mihlejis un zeenijis, es arri warru zerreht, ka mannim labbi klahsees, un ka ilgi un laimigi sché dsihwoschu? — Ak, mehs wissi — un to lai pasemmihi atihstam, — buhtu pasudduschi zilweki muhschigi, ja Deews pehz sawa swiehta un taifna prahtra mums gribbetu atmakaft muhsu jaunbas grehkus, muhsu daschadu ne-paklausfchanu un pahrgalwibu, jaur ko mehs ar nesopraschanas sawus wezzakus daschureissi effam apkaitinajuschi un eedusmojuschi. Leela neswehtiba teescham pahr

mums nahktu, un daschadas Deewa pahrmahgischanas, ja Deewa mums sawu dehlu ne buhtu atsuhtijis par mahgitaju, salihdsinataju un pestitaju. (2 Kor. 5, 19.) Deewa bija eelsch Kristus, un salihdsinaja to paauli (tohs grehzigus zilwekus) ar feri paschu, teem winna grehkus (ja schehlastibas laikâ no firbs atgreeschahs) ne peelihdsi nadams. Jesus arri nepaklaufigeem un pahrgalwigeem behrneem par labbu un preeksch-rakstu, jau kâ behrns, sawam Debbes-Lehwam un saweem wezzakeem bija padewigs un paklaufigs, un (Luhf. 2, 52.) peemehmahs gudribâ, augumâ un peemihlibâ pee Deewa un zilwekeem. Schis dahrgojs pestitajs zilweku behrneem par labbu (ja tee winnam ween paklaufigi buhs) tahds salihdsinatajs buhs. — Juhs behrni, kam wehl wezzaki irr dîshwi, un kam wehl gruhti nahkabs, teem wezzakeem pehj to zettortu Deewa bausli paklaufigi kalpoht, tohs mihleht un zeenicht; luhskojet us sawu pestitaju Jesu, kahds augsti teizams mihsch behrns winisch saweem wezzakeem bija, un mah-đaicees no winna pehj scho zettortu bausli Deewam pa prahcam dîshwoht. Luhdseet winna, lat winisch juhs walda ar sawu swchtu garru, wezzakus un preekschneekus ihsteni-mihleht, zeenicht un paklaufiht, ka Deewa swchtiba arri pahre jums nahk, un Deewa sohlschana arri pee jums tohp peepildita. Tas Deewa wihrs Sîhraks raksta poleesi: (Sîhr. gûdr. gr. 3, 9—11.) Ta tehwa swchtischana stirrina to behrnu nam-mus, bet mahtes lahsti ißfakno tohs ar wisseem pamatteem. (Tapehj abbi wezzaki irr zeenijami, ja arri tehws woi mahte ne buhtu teizami.) Ne mellejers few gohdu ar tawa tehwa kaunu, jo tawa tehwa kauns tew arri naw gohds. Tam zilwekam tas irr par gohdu, kad winna tehws tohp gohdâ turrechts, un behrnu kauns irr kahda mahte eelsch neqohda. — Lai stahw jums behrneem allaschin prahcâ un peeminne-schonâ schee perschini:

Meld. Ta pestischana vee mums nahk.

»Tas likkums, Deewa! ka mihleht buhs! Lai irr arri pee ta juhsu apnemischana: Un klausht labba prahcâ Lihds pascha nahwei. »Schôhs wezzakus es mihleschu, Kamehr wezzakus, Lai stahw man allaschin prahcâ; Lai dîshws buhschu scheitan, Ne kad es tohs ee-dwehsele ne aismurst wiß, Ka tu, Deewa! dusmoschu, Nedts behdinaschu teitan; Ta pats to nolizzis, Kamehr ta dîshwo meesâs.« buhschu winnu preeks un gohds, Un no tew, Deewa! man tiks eedohts Swehcts gars, Kas manni waldihs.«

Kahdi wahrdi us wezzakeem.

Woi tad, juhs tehwi un mahtes! kam Deewa, eelsch juhsu behrneem, nemirstamas dwehseles irr ustizzejis, woi juhs arri pa reiss effat apdohmajuschi, kas arri jums, kâ kristigeem wezzakeem, peenahkabs? Jums gan buhs sinnams, ka jums kahdu reiss arri atbildeschamu buhs doht pahre to: woi juhs sawus behrnus (Ewes. 6, 4.) effat audsinajuschi eelsch pahrmahgischanas ta Runga. Woi juhs paschi winneem ne kahdu apghenzibu ne effat dewuschi, nedts ar wahrdeem, nedts ar darbeem? Woi juhs paschi teem allaschin preekschâ effat staigajuschi, kâ deewabijsgti, gaddigi, schikhst, kau-nigs un taifni zilweki? — Wezzakeem un preekschnekeem arri (Ewes. 6, 4.) tohp peekohdinahts: lai ne cirrina sawus behrnus un appakschneekus; lai zaurnissai bahrgu waldischamu, zaurn netaisubu un pahrtleku gruhtem darbeem nei sawus poschus behrnus, nei drauga un maises behrnus ne sekaitina. — Teescham, mihs wezzaki! mehs ne buhtu ihsteni kristigi preekschneeki, ja mehs par muhsu behrnu un saimes dwehse-

lehm wehl ne gahdatu wafrat, ne kā pahr winnu meesigahm waisadsibahm, pahr winnu usturru un apgehrbu un lohn̄. Mehs Deewam patikhkami kristiḡ tehw̄i un mah̄tes ne buhtu, ja ikdeenas firsfnigi un ruhpiḡi ne gahdatu par to, sawus behrnus un mässes behrnus pehz Deewa liskumeem un Jesus mahzibahm audseht; ja tohs mihligi, zil sprehdam̄i, ne tsglahb̄tu.un ne fargatu, ka tee ned̄ no mums, ned̄ arri no gitteem ko launu red̄ woi dsird, un tā jau agri mahzahs grehkoh̄t. Woi paschi svehti rakst̄i mums to ne pawehl, ka ne ween tehws un mahte, bet arri gittei peeauguschi zilweki no ta buhs fargatees? Woi sawā bihbelē ne lassam schohs apdohmajamus Jesus wahrdus: (Matt. 18, 6. 7.) kas weenu no scheem wissumasaakeem apgrehzina, kas eeksch man tigḡ (kas pehz mannahm mahzibahm dsishwo), tam buhtu labbaki, ka tam dsirnu-akmins pee kafka capcu pakohrs, un winsch apslihginahts juh̄ā, wissu d'silkakā weetā. (7) Wai tai patauleit, tahs apgrehzibas pehz! Apgrehzibai gan buhs nahkt; bet comehr wai tam zilwekam, jaur ko apgrehziba nahkt! Tehwi! mahtes! woi schee bedinaschanas wahrdi ju hs ne nobaidhs, kas juhs par saweem behrneem tik mas behdajat, un ne mas pehz to ne luhsjat, kurp tee eet, ar kahdeem zilwekeem tee bee-drojabs un wissu-waitak fanahk. Juhs us tahdu wihs̄ sawus behrnus mas mihlejat; mas par wiinneem nomohdā effat, un par winnu dwehfselehm gahdajat. Woi juhs ar labbu apsinnaoschanu tann̄ leelā arbildeschanas deenā gan warrefeet fazziht preesk̄ha taisna un wissuinnataja teefnescha: (Ef. 8, 18.) Red̄i, schē mehs effam, un tee behrni, ko tu, Kungs! mums effi dewis! Woi juhsu behrni tad jums preesk̄h juhsu teefataja ne pahrmeitihs un juhs apsuhses, ka juhs wiinneem flik̄i waddoni uu mah̄gitati effat bijuschi, ka tee dauds grehkus pee jums irr red̄sejuschi un no jums irr dsir-dejuschi? Tapehz orri muhsu Deews, tohs behrnus schehlodams, gitteem wezzakeem ne kahdus behrnus ne dohd, woi tohs jau agri atkal leef nomirt.

Kristiḡ wezzaki! apdohmajeret to, un mahzoitees, sawus behrnus ihsteni, Deewam patikhkami pehz Jesus mahzibahm, jau no masahm deenahm rahschanaā un Deewabihjschanā audseht, un staigajeet wiinneem kā tahdi zilweki preesk̄ha, kas arri sawu Deewu behrnischkigi bihstahs, sawu pestitaju mihto, un kas irr sadraudsei ar Deewa un Kristus svehtu garru. Juhsu paschu gohdfiga kristiga dsishwoschana wehl dauds wafrat pee juhsu behrneem isdarrihs, ne kā tahs labbas pamahzischanas, ko juhs teem dohdac. Tā ween juhs drohshaki arri warras zerrehti, ka Deews jums pee juhsu behrnu audfeschanas sawu palihgu un svehtibu dohs. Winsch tad juhsu behrnu wissulabbakajs fargs un glahbejs buhs; jo juhs paschi ar wissu labbu prahcu mas gan sprehseet, wissus ollaschīn un wissur wehrā lisk, un iefargaht no wissahm willinashchanahm un kahrdinaschanahm us launu schinn̄ grehzigā pataule.

Schi loi irr juhsu apdohmāschana, apneemschana un luhsfchana:

Meld. Kungs Jesus Krist nah̄' vee mums buht.

Tee behrni, ko tu dewis mums, Irr aug-iusaudseht ar gudribu. Af nah̄' pats mums staj̄s Deews! taws ihpaschums, Irr tawaspar palihgu. Paklaus̄i, ko mehs luhsam, rohkas dawhana. Nemmi' pats tohs tawā Tehws! Tad towā debbes-preekā mehs Ur glahbschanā. Lai firsfnigi mehs dsennamees saweem behrneem dsishwosim, Lew muh̄ Par gohdu tew, trihsweenigs Deews! Tohscham ar teem slawesim.

13.